

Groen en Heem Actueel

Nr.1, maart 2025

Nieuwsbrief van de vereniging Groen en Heem betrokken bij onze natuur en cultuurhistorie!

Correspondentieadres

Groen en Heem, Postbus 567, 5550 AN Valkenswaard
+31-(0)40-22 60 010, info@groenenheem.nl

Redactie

Bas Verbeek, (eindredactie en lay-out)
Lambert de Brouwer en Ton Zwerts (redactieleden)

Agenda

April

20 Pasen

27 Koningsdag

Juni

8 Pinksteren

Mei

5 Bevrijdingsdag

28 Hemelvaartsdag

Wist u dat...

... de Algemene Ledenvergadering 2025 op maandag 25 maart 2025 heeft plaats gevonden;
.. de rechter Greenpeace gelijk geeft: Staat moet meer doen voor kwetsbare natuur;
... je in de gemeente Bergeijk een boomspiegel in jouw buurt kunt adopteren;
... er met veel enthousiasme gezaagd, geknipt en getimmerd werd bij knotten van wilgen in Valkenswaard;
...Groen en Heem en de BMF beroep instellen tegen het bestemmingsplan Eurocircuit;
...er weer twee forse (stedelijke) uitbreidingen gepland worden in het buitengebied bij de zogenaamde Paardenboulevard in Valkenswaard;
...wederom diverse archeologische vondst(en) zijn gevonden tijdens de werkzaamheden op de Dommelseweg in Valkenswaard;
... er in de gemeenten Waalre en Valkenswaard maatregelen worden genomen om crossen door de bossen tegen te gaan;
...een projectontwikkelaar mega distributieloods wil realiseren op bij Schaapsloopsven in Valkenswaard.

Van het Bestuur

Terugblik Algemene Ledenvergadering

Op dinsdagavond 25 maart werd de Algemene Ledenvergadering 2025 in Café de Oranjeboom te Dommelen gehouden.

Deze keer werd begonnen met de jaarvergadering over 2024. Voorzitter Lambert de Brouwer gaf een toelichting op het algemeen jaarverslag 2024 gevolgd door de toelichting van penningmeester Lei Scheffer op het financiële jaarverslag en de begroting voor 2025.

Na een korte discussie over de stand van zaken zijn Lei Scheffer en Bas Verbeek herkozen tot respectievelijk penningmeester en bestuurslid algemeen voor een periode van 3 jaar. Lei Scheffer heeft aangegeven dat het zijn laatste termijn betreft. We sloten de avond af met een gezellig samenzijn

Nieuws en actualiteiten

Valkenswaard beperkt gebruik van chemische onkruidbestrijder glyfosaat vanaf 2026

Het gebruik van het chemische bestrijdingsmiddel glyfosaat op agrarische pachtgronden in Valkenswaard wordt vanaf volgend jaar beperkt met een gedeeltelijk of totaal verbod.

De gemeente wil het gebruik van het middel terugdringen door zo'n verbod of beperking op te nemen in de regels voor geliberaliseerde pacht die vanaf 2026 gaan gelden.

Onduidelijk is nog of er een totaalverbod komt voor alle geliberaliseerde pachtgronden of dat het verbod alleen geldt voor gronden die grenzen aan bewoond gebied. Onder meer milieuvereniging Groen en Heem drong onlangs op een verbod op het gebruik van glyfosaat aan, vanwege het schadelijke effect op mens en natuur.

Het bestuur kijkt terug op een geslaagde avond d!

Oproep contributie 2025

De contributie voor 2025 bedraagt € 10,- leden kunnen dit bedrag overmaken op banknummer **NL17TRIO0391081616**, ten name van Groen en Heem.

(Een weiland aan de Weegbree in Valkenswaard dat is bespoten met glyfosaat, waardoor het oranje kleurt.)

Het verwijst daarbij naar onderzoek dat aantoonde dat het middel de weerstand aantast, bij blootstelling aan de mens. De kans op ziekten neemt daardoor toe.

Het middel is ook schadelijk voor de biodiversiteit. Behalve onkruid doodt glyfosaat namelijk ook schimmels, bacteriën en andere planten. Het gebruik op akkers is te herkennen

aan de gele verkleuring van gras of ander groen waarmee het in aanraking komt.

De provincie Noord-Brabant en waterschap De Dommel werken al met een verbod op het bestrijdingsmiddel.

[Bron: Eindhovens Dagblad 11-02-2025](#)

In dit kader is ook het volgende van groot belang:

Alarm over effecten van bestrijdingsmiddelen op mens en natuur

Natuur & Milieu, de Parkinson Vereniging en vakbond FNV slaan alarm over de gevolgen van het gebruik van pesticiden in de land- en tuinbouw. Het aantal mensen met parkinson is in de afgelopen 10 jaar met 30 procent toegenomen en de biodiversiteit in landbouwgebieden is de afgelopen 30 jaar gehalveerd. [Lees verder op de website van Groen & Heem](#)

Eurocircuit

De gemeenteraad van Valkenswaard heeft op 7 november 2024 het bestemmingsplan voor het Eurocircuit vastgesteld. In tegenstelling tot wat gesteld wordt biedt het plan een forse verruiming van de gebruiksmogelijkheden van met name de crossverenigingen. In het plan ontbreken eveneens deugdelijke waarborgen voor een aanvaardbare woon- en leefomgeving, bijvoorbeeld wat geluidsniveaus en openstellingsuren betreft.

Voor de meest luidruchtige wedstrijden, die wat maximale geluidsniveaus niet aan de eisen voldoen, wordt gesteld dat die wettelijk toch toelaatbaar zijn door die te beschouwen als incidentele activiteiten waarvoor het college van B&W, voor maximaal 12 keer per jaar gedurende één etmaal, een ontheffing kan verlenen. Of en in hoeverre de wedstrijden als incidentele activiteiten kunnen worden beschouwd is maar zeer de vraag. Naar onze mening behoren die tot de “core business” van crossverenigingen.

Een “oplossing” voor de uitstoot van stikstof vanwege de crossactiviteiten en de verkeersaantrekkende evenementen denkt de gemeenteraad gevonden te hebben door enkele in de buurt liggende weilanden niet

meer te laten bemesten. De Raad van State heeft echter eind 2024 een einde gemaakt aan deze vorm van het “tegen elkaar wegstrepen” van stikstof. Het gedane stikstofonderzoek bevat daarnaast de nodige tekortkomingen en onjuistheden.

Groen en Heem heeft, samen met de Brabantse Milieufederatie beroep tegen het plan ingesteld bij de Raad van State.

Paardenzone

Voor de ontwikkeling van de zogenaamde paardenzone, de Maastrichterweg en omliggende gebieden, worden tal van initiatieven in gang gezet. De vraag is alleen ten behoeve van wie of van welke partijen. De plannen leiden tot steeds verdergaande verstedelijking en fors meer verkeersbewegingen, ten koste van een landschappelijk aantrekkelijk buitengebied. Het gebied krijgt steeds meer de uitstraling van een industrieterrein voor paarden.

De gevolgen voor natuur en milieu worden daarbij steeds als ondergeschikt beschouwd. De met de uitbreidingen gepaard gaande forse stikstofuitstoot wordt simpelweg onterecht weggestreept tegen de uitstoot van de sinds vele jaren beëindigde voormalige varkensbedrijven. De raad van State maakte eind 2024 een einde aan deze, zogeheten “interne saldering”

De hoogste bestuursrechter verhinderde daarom al eerder de start van de bouw van een hotel bij Tops International Arena en zeer recentelijk werden door de rechtbank beperkende voorwaarden gesteld aan de hippische evenementen in 2025, in afwachting van een uitspraak in diverse juridische procedures, naar verwachting, voor de zomer van 2025.

Op 3 april zal de gemeenteraad, naar alle waarschijnlijkheid de bestemmingsplannen vaststellen voor forse uitbreiding van het paardenbedrijf aan Klein Schaft 5 en aan Grensweg 15. Bij Klein Schaft 5 gaat het om uitbreiding van gebouwen en congres- en vergaderfaciliteiten en uitbreiding van

evenementen. Bij Grensweg 15 betreft het de vestiging van weer een nieuw paardenbedrijf.

Beide plannen worden, juridisch onterecht, mogelijk gemaakt door toepassing van “interne saldering” en zijn niet uitvoerbaar omdat een vereiste natuurvergunning niet haalbaar is. Desondanks ziet het er naar uit dat de gemeenteraad de plannen zal vaststellen ten koste van duidelijkheid naar initiatiefnemers en met onnodige kosten voor de gemeenschap. Opnieuw wordt dan het signaal afgegeven dat natuur en milieu er in Valkenswaard voor de gemeenteraad er niet of, in ieder geval veel minder, toe doen. Een deugdelijk milieuonderzoek naar de, cumulatieve, nadelige stikstofeffecten op Natura 2000 van alle initiatieven heeft nog steeds niet plaatsgevonden. En dat was nu net een van de belangrijkste redenen, voor de Raad van State, om het bestemmingsplan Buitengebied, eind 2024 te vernietigen.

Wildcrossen door de natuur

Regelmatig kregen we meldingen van het crossen door natuurgebieden met motoren en met 4*4-terreinwagens. We hebben deze problematiek herhaaldelijk onder de aandacht van de gemeente gebracht, In samenwerking met het IVN. Gelukkig zijn er nu toezeggingen gedaan om, uiterlijk 1 april a.s., verbodsborden te plaatsen, Ook komen er slagbomen en worden er diverse handhavingsacties gestart in samenwerking met het provinciale team Samen Sterk in Brabant.

Nieuwbouw mega distributieloods

We ontvangen verontrustende signalen over voorgenomen bouw van een mega “distributiedoos” door Miba Bouwmanagement uit Asten op het voormalige Smeva-terrein aan de John. F. Kennedylaan in Valkenswaard.

Schetsen geven een gebouw aan met een lengte van 182 meter en een hoogte van 12 meter, met ca 250 parkeerplaatsen en nogal wat logistieke hallen voor laden en lossen van vrachtwagens.

De locatie ligt tegen het Schaapsloopven aan en in de onmiddellijke nabijheid van het Natura 2000-gebied Leenderbos. We maken ons ernstige zorgen aangezien de sloop van het oude gebouw van Smeva, de bouw van het nieuwe gebouw en de vele extra verkeersbewegingen zullen leiden tot verdere aantasting door stikstof van kwetsbare natuurwaarden.

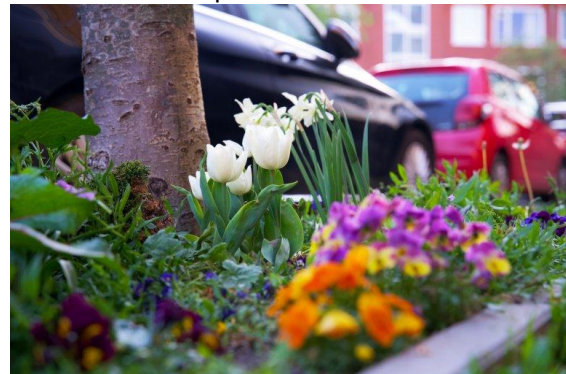
We houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten.

Hieronder een foto van de schets van het gebouw.

Adopteer een boomspiegel in jouw buurt

De gemeente Bergeijk zet zich in voor meer biodiversiteit en groen in onze gemeente. Met het project 'Adopteer een boomspiegel' nodigt de gemeente inwoners uit om de grond rondom bomen te adopteren en in te richten met bloemen en planten.

Dit project is ontstaan in 2021. In dat jaar won Henny Neerven de BERgeijkGREEN Aanmoedigingsprijs. Met het prijzengeld heeft ze 60 inwoners gemobiliseerd om een boomspiegel te adopteren. Hoewel Henny het project inmiddels heeft overgedragen, blijft de gemeente Bergeijk het initiatief steunen. Wanneer je meedoet, krijg je planten en/of bemeste tuinaarde en ondersteuning bij

vragen. Na het aanplanten ben jij zelf verantwoordelijk voor het onderhoud, zoals het wieden van onkruid en het geven van water.

Als je wil bijdragen aan meer groen en biodiversiteit in Bergeijk adopteer dan een boomspiegel in jouw buurt en meld je aan via www.bergeijk.nl/adopteer-een-boomspiegel.

Bron: website Gemeente Bergeijk 22-02-2025

Met veel enthousiasme gezaagd, geknipt en getimmerd bij knotten van wilgen in Valkenswaard

Het Wilgenknotten op zondag 23 februari was een leuke educatieve activiteit. Om 09.00 uur waren de heren van de houtwallengroep – Pieter, Bram en Pieter-Jan – al aanwezig om de activiteit voor te bereiden, samen met Ad en Anni. Inge en Maria waren bij de parkeerplaats van hengelclub HSV Venbergen om de kinderen op te vangen.

Om 09.30 uur werd iedereen welkom geheten en kregen ze uitleg over het nut van het knotten van de wilgen. "Daarna gingen we aan de slag", zegt het IVN. "Met veel enthousiasme werd er gezaagd, geknipt en getimmerd. Al snel groeide de tenenwand. Het vlechten van de tenen werd als heel leuk ervaren. De wand werd zo stevig dat we tijdens de pauze er gewoon op konden zitten."

Ad begon met het vlechten van een tuindecoratie, een soort wilgententje, waarin een voetbal gehangen kon worden. Al snel werd dit voorbeeld gevolgd zodat alle kinderen een exemplaar mee naar huis konden nemen.

Na het vlechten was er nog tijd over en werd er driftig bij de stepstones een brug gebouwd. Tijdens het bouwen werden er speciale stenen

gevonden met fossielen erin. De modder was ook in trek, zodat menige deelnemer van deze ochtend na afloop er héél natuurlijk uit zag.

Geweldig weer, strakblauwe lucht, enthousiaste jongelui en begeleiding hebben van deze eerste activiteit in het nieuwe jaar een prachtige happening gemaakt. De leiding van het jeugd IVN kijkt uit naar de volgende.

Bron: Valkenswaard 24 04-03-2025

Rechter geeft Greenpeace gelijk: Staat moet meer doen voor kwetsbare natuur

De Staat moet van de rechter meer doen om kwetsbare natuur te beschermen. Dat heeft de rechtbank in Den Haag woensdag besloten. Volgens de rechter doet de Staat niet genoeg om verslechtering van gevoelige natuur tegen te gaan, terwijl dat wel de wettelijke plicht is van de overheid. Het is nog niet duidelijk hoe het kabinet invulling geeft aan de uitspraak en wat dus de gevolgen zullen zijn voor bijvoorbeeld Brabantse veehouders en bouwprojecten.

Om achteruitgang van de natuur tegen te gaan, moet de stikstofuitstoot flink omlaag. De rechter dwingt de Staat ertoe ervoor te zorgen dat in 2030 in de helft van de kwetsbare natuurgebieden niet meer stikstof neerkomt dan die natuur aankan. Als dat voor die tijd niet het geval is, moet de Staat een dwangsom van 10 miljoen euro betalen. Ook moet de natuur die er het slechtst aan toe is als eerste worden geholpen.

Milieuorganisatie Greenpeace eiste dat de overheid snel en flink ingrijpt op de hoeveelheid stikstof die neerkomt op kwetsbare natuurgebieden. De milieuorganisatie begon de rechtszaak omdat ze zich zorgen maakt over de staat van de (kwetsbare) natuur in Nederland.

Maatregelen geschrapt

Met veel natuurgebieden gaat het niet goed doordat er te veel stikstof neerdaalt. Om die reden worden in Brabant momenteel geen stikstofvergunningen verleend voor projecten

waarvan stikstof neer zou komen op gevoelige natuur.

De doelen voor het verminderen van de stikstofuitstoot zijn flink uit zicht geraakt. En dat was al het geval vóórdat de huidige landbouwminister Femke Wiersma (BBB) het grootste gedeelte van het stikstofbeleid van het vorige kabinet van tafel veegde. Aan een alternatief voor dat beleid werkt de minister nog.

Natuurgebieden voorrang geven

Van de rechter moet het kabinet ervoor zorgen dat de gebieden die er het slechtst aan toe zijn als eerste worden geholpen. In Brabant gaat het daarbij onder meer om (delen van) de volgende natuurgebieden:

- Kampina & Oisterwijkse Vennen
- Loonse en Drunense Duinen
- Strabrechtse Heide
- Brabantse Wal
- Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux
- Deurnsche Peel & Mariapeel
- Regte Heide & Riels Laag
- Kempenland-West

De Staat kan nog in hoger beroep gaan tegen de uitspraak. Binnen zes weken moet daarover een besluit worden genomen.

[Bron: Valkenswaard 24 25-01-2025](#)

Archeologische vondst(en) gevonden tijdens de werkzaamheden op de Dommelseweg (deel 2)

Een poosje geleden is er e.e.a. gevonden ter hoogte van Keurslagerij Adriaans, n.l. karresporen uit de tijd, dat de Dommelseweg

eigenlijk nog niet bestond en een paadje was waar af en toe karren over reden, de huidige Dijkstraat was toen (in de 16e, 17e, 18e eeuw) de verbinding met Dommelen.

Nu zijn we weer enkele maanden verder en is er wederom e.e.a. blootgelegd, oude potscherven, wederom karresporen, maar ook een lange oude omheining met houten palen en zeer goed zichtbaar een stuk van de gracht, die er is geweest, (zie kaart van onderzoeker Melotte) en op filmpjes/foto het donkere deel in de bocht (ter hoogte bocht met de Kerkweg)

Er komt steeds meer boven water, als het ware, het grondwater zit slechts/circa 120 cm diep, volgens medewerkers archeologische dienst, die vragen beantwoordden van omstanders die een kijkje kwamen nemen....

We zijn NU vlak in de buurt van de plek waar ooit een houten kerk heeft gestaan, maar dan praat je over heel lang geleden. In een document uit 1321 wordt melding gemaakt van een kerk en deze kerk stond vermoedelijk aan de Cromstraet, vlakbij de huidige werkzaamheden.

Valkenswaard kreeg in circa 1500 haar eerste kerk, gebouwd van steen en deze stond vlakbij

de oude begraafplaats, bij de Rosheuvel, aan de Kerkwech, die liep toentertijd richting Geenhoven. De kerk is in 1860 gesloopt en men kan op de oude begraafplaats nog zien waar hij stond.

We zijn benieuwd naar wat ze gaan vinden ter hoogte van Florapark en Kromstraat.

[Bron: Valkenswaard zoals het was 15-01-2025](#)

Nog steeds last van twee extreem natte jaren

De grondwaterstanden zijn nog steeds overal hoog tot zeer hoog voor de tijd van het jaar. In 2023 en 2024 viel bijna de hoeveelheid regen die hoort bij een regenwoud. Omdat grondwater maar heel langzaam wegstroomt, is het overal nog steeds erg nat. Alleen een langere periode van droogte kan hier verandering in brengen.

Op dit moment hebben we nog steeds last van de lange natte periode die al in 2023 begon. Dat was een extreem nat jaar. Er viel ongeveer 1110 tot 1220 millimeter regen in het gebied van waterschap De Dommel, waar er normaal zo'n 800 millimeter in een jaar valt. Door het natte najaar en het hoogwater tijdens de kerst was het eind 2023 overal kletsnat.

Geen droge maanden

In 2024 viel het gehele jaar elke maand meer regen dan gemiddeld. We hebben afgelopen jaar dus geen droge maanden gehad. Mei was de meest extreme maand. Er is in de hele maand mei ongeveer 181 millimeter neerslag gevallen, dit is ver boven de maximale neerslag voor mei sinds 1984 (110 millimeter). Door deze enorme hoeveelheid regen zonder lange droge periodes zijn de grondwaterstanden nog altijd heel hoog.

Tijdelijke maatregelen de Kempen niet verlengd

Het bestuur van Waterschap De Dommel koos in oktober 2024 voor extra tijdelijke maatregelen in de Kempen na een lange periode van grote wateroverlast in dat gebied. Eén van die maatregelen was intensiever maaien waar dat volgens wet en regels mag. En het laag laten staan van de stuwen in beken en sloten op plekken waar dat nodig was. Deze tijdelijke maatregelen worden niet verlengd.

“Extra maaien is niet aan de orde, omdat er nu nog niets groeit in de sloten en beken. En ons beleid is dat we het hele jaar door water vasthouden, tenzij de omstandigheden dit niet toe laten. Dat laatste is al bijna twee jaar het geval”, licht Bas Peeters, bestuurder bij Waterschap De Dommel het besluit toe om de maatregelen niet te verlengen. “Er is ook nog nooit zoveel maanden achter elkaar meer dan gemiddeld water afgevoerd.”

Slechts acht droge weken in 2024

Om te laten zien hoe uitzonderlijk veel neerslag is gevallen afgelopen jaar, vergelijken we de hoeveelheid neerslag van 2024 (blauwe lijn) met de neerslag van afgelopen jaren. 1998 was eerder het natste jaar ooit gemeten bij het KNMI (sinds 1901) met 1013 millimeter neerslag. In 2023 is dit record verbroken met 1180 millimeter en in 2024 bleven we hier net onder (1140 millimeter).

Opvallend is dat de blauwe lijn (neerslag 2024) het gehele jaar vrij recht omhoog gaat met weinig vlakke stukken (aangesloten droge periodes). In de winter is dat niet bijzonder, maar zeker in het voorjaar en in de zomer zijn er in de andere jaren lange periodes van droogte te zien die de totale hoeveelheid neerslag wat onderdrukken. De langste droge periode in 2024 was 12 aaneengesloten dagen in november. Daarnaast waren er slechts acht droge weken in 2024. In 2023 hadden we een aaneengesloten droge periode van 39 dagen.

Kans op droogte klein

Voor het zakken van de grondwaterstanden is nu een langere droge periode nodig met minder dan gemiddelde neerslag. In januari en februari heeft het gemiddeld geregend voor de tijd van het jaar. Bas Peeters: "De kans dat er op 1 april sprake zal zijn van droogte lijkt hierdoor erg klein. Het risico dat sommige

landbouwpercelen tegen die tijd nog slecht begaanbaar zijn door de hoge grondwaterstanden is op dit moment groter.”

Informatief

Waalres Erfgoed: de Canon van Waalre

Stel je voor: een website over het dorp vol gebeurtenissen en verhalen, die wachten om ontdekt te worden. Dat is wat Waalres Erfgoed met de Canon van Waalre probeert te bieden. Als onderdeel van de Canon van Nederland komen hier zo'n 50 'vensters' op de geschiedenis van Aalst en Waalre. Die bieden een blik op specifieke onderwerpen, met foto's, toelichtingen, boeiende verhalen, filmpjes, enz., voor elk wat wils.

Maar is er wel voldoende te vinden over de geschiedenis? In Waalre gebeurt toch nooit wat? Nou, dat valt mee als je erin duikt. Twaalf jaar geleden haalden wij het landelijk nieuws met de aanslag op het gemeentehuis. En 1300 jaar geleden stichtte Willibrord het oude kerkje in Waalre, maar ook Aalst had in de Middeleeuwen al een kerkje. Wij hadden een heus kasteel, een treinstation en vele fabrieken. Wist je trouwens dat Aalst ooit de thuisbasis was van Brabantia en Simplex, de fabriek van de beroemde 'puzzels met knopjes'.

Vrijwilligers Alice Vonk en Frank Toolenaar hebben inmiddels bijna 30 vensters online gezet, met dank aan de duizenden foto's en documenten bij Waalres Erfgoed en de boeken die daar zijn gepubliceerd. Het nieuwste venster? Dat gaat over het ontstaan van industrieën in onze dorpen. Waarom ging

[Bron: Valkenswaard 24 28-02-2025](#)

huisvlucht over naar fabrieken en hoe veranderde dit het aanzien van onze dorpen?

Maar ze zijn nog lang niet klaar. Voor nieuwe vensters denken ze bijvoorbeeld aan de prehistorie, de Aalstermolen, het rijke roomse leven, lokale winkels en de natuur in de omgeving. De Canon wordt ook gebruikt bij de bovenbouw van de basisscholen in Waalre. Vrijwilliger Lambert Jansen onderhoudt de contacten met de scholen. Met hen zijn verschillende gesprekken gevoerd over opzet en inhoud. De scholen hebben dit project enthousiast omarmd.

Heeft u suggesties of aanvullende verhalen? Laat het ons weten via: info@waalreserfgoed.nl Neem eens een kijkje op: www.canonvannederland.nl/nl/noord-brabant/waalre

[Bron: De schakel 23-02-2025](#)

Praktische tips om je tuin te verduurzamen

Het verduurzamen van de tuin is natuurlijk goed voor het milieu. Het is ook leuk voor jezelf. Een duurzame tuin is gewoon mooier en interessanter om naar te kijken. Veel mensen hebben meegedaan aan Tegel eruit, plantje erin in Valkenswaard en dat is zeker te zien. De tuinen worden weer wat groener en dat is een mooie stap naar een meer duurzame tuin. Wat kun je nu nog meer doen om je tuin te verduurzamen?

Regenwater opvangen met een regenton
Regenwater is water dat heel goed te gebruiken is voor onder meer het onderhouden van de tuin. Je kunt een mooie regenton kopen om regenwater op te vangen. Dit water kun je vervolgens gebruiken om de planten in de tuin water te geven. Je voorkomt op deze manier dat je hiervoor gebruik moet maken van kraanwater. Daarnaast is regenwater veel beter voor al het groen in de tuin.

Eigen compost maken met een compostbak

We hebben vaak nogal wat groenafval en vaak komt dit in de GFT-bak terecht. Je kunt er ook iets beters mee doen als het gaat om het verduurzamen van je tuin. Je kunt bij Voerton een compostbak kopen om zelf compost te maken.

Het groenafval kun je in de compostbak plaatsen. Met groente- en tuinafval maak je eenvoudig voedzame compost die je in de tuin kunt gebruiken als natuurlijke meststof. De bodem van je tuin wordt een stuk gezonder zonder dat je gebruik hoeft te maken van chemische meststoffen. Daarnaast zorg je voor een vermindering van afval.

Inheemse planten plaatsen in de tuin

Wil je de tuin verduurzamen door deze wat groener te maken? Kies dan voor inheemse planten. Dit zijn planten die al goed gewend zijn aan het lokale klimaat. Ze trekken nuttige insecten aan. Denk bijvoorbeeld aan bijen en vlinders. Je zorgt makkelijk voor meer biodiversiteit in je tuin en dit helpt het ecosysteem. Daarnaast zorg je ervoor dat je tuin op een natuurlijke manier in balans blijft. Kies bijvoorbeeld voor zonnehoed en klaver in je tuin. Lavendel is ook een fijne optie en ziet er mooi uit in je tuin.

Waterdoorlatende materialen toevoegen

Een duurzame tuin vraagt om waterdoorlatende materialen. Je kunt hier op meerdere manieren mee aan de slag. Zo kun je kiezen voor halfopen klinkers als je echt het idee van een deel bestrating vast wilt houden. Wil je wat creatiever aan de slag? Dan kun je ook kiezen voor een pad van grind of schelpen in de tuin. Het is een makkelijke én leuke manier om je tuin een stuk duurzamer te maken. Je voorkomt plasvorming in de tuin en zorgt ervoor dat regenwater makkelijk in de grond kan trekken.

Een ecologische vijver aanleggen

Een vijver is zeker een leuke optie als je hier de ruimte voor hebt. Vijvers maken de tuin niet alleen een stuk sfeervoller. Ze trekken ook amfibieën en insecten aan. Daarnaast komen ook vogels graag op een vijver af. Met een onderhoudsarme vijver zorg je makkelijk voor nog meer biodiversiteit in je tuin.

[Bron: Valkenswaard 24 05-03-2025](#)

Vestgracht inde Leeghe Heijde

Dommelen wordt in augustus 1702 aan 't begin van de Spaanse successieoorlog, geplunderd door zowel de troepen van de Verenigde Nederlanden als door de legers van de koning van Frankrijk en Spanje. Daarna is er weinig meer over van het oorspronkelijke dorp. Hierbij heeft de landweer ten zuiden van Dommelen kennelijk geen bescherming kunnen bieden. Deze landweer, de Vestgracht inde Leeghe Heijde kan niet worden teruggevonden op oude landkaarten. Archiefonderzoek leert ons echter dat deze landweer al voor 1670 bestond. Een akte van die datum maakt melding van uitgifte van gronden 'over de vestgracht inde leeghe heijde'.

Een 'vestgracht' is een vestinggracht en de 'leeghe heide' is vandaag de dag 'Lage Heide'. Met de ontginning van gronden aan de overzijde van de vestgracht verliest deze zijn functie en verdwijnt daarna weer langzaam uit beeld om bij het archeologisch onderzoek op Lage Heide weer tevoorschijn te komen. Een reconstructietekening op basis van de

grondsporen is hierboven afgebeeld, inclusief dubbele gracht, wal en struikelgaten.

Wilt u hierover meer weten?

Wil Peels

valkenswaardevol@weerderheemvalkenswaard.nl

Groen en Heem in de pers.

Het bestuur heeft besloten om vier keren per jaar ruimte in te kopen in het **Valkenswaards Weekblad** en in **de Schakel** om meer bekendheid te geven aan onze activiteiten. Wanneer u een onderwerp hebt waarvan u denkt dat er meer bekendheid voor moet komen, of als u mee wilt werken om deze artikelen interessant te houden stel dat dan voor aan het bestuur. Het eerste artikel is vorige week verschenen. Voor degenen die het gemist hebben: hieronder is de volledige tekst.

Groen en Heem stelt zich aan u voor.

De kans is groot dat u eerder van Groen en Heem hebt gehoord. De kans is ook groot dat u dan niet altijd even positief over ons hebt gehoord. En dat is jammer want vaak kennen mensen ons niet of amper. Daarom hebben wij besloten om regelmatig een artikel in deze weekkrant te publiceren met nadere achtergronden over een of ander onderwerp en of actualiteit.

Groen en Heem is een vereniging die zich inspant voor het welzijn van de natuur, milieu en heem. Iedereen die onze doelstelling ook belangrijk vindt, kan lid worden van onze vereniging. De contributie is €10,= per jaar voor het hele gezin / huishouden. Op dit moment heeft onze vereniging 172 leden. Wij houden in de gaten of het goed gaat met de natuur, het milieu en de cultuurhistorische waarden in Valkenswaard, Waalre en de omliggende gemeenten. Als er plannen zijn in onze regio die mogelijk de natuur, het milieu of heem schade kunnen brengen, bestuderen wij die plannen heel goed. We kijken dan scherp naar alle wetten en regels die in Nederland bestaan om juist bescherming te bieden aan natuur, milieu en heem. Wij toetsen dan de plannen aan die regels. Helaas blijkt heel vaak dat de bedenkers van plannen en ook de gemeente zich niet altijd even goed

houden aan de wet /regels. Die regels zijn lastig want sommige dingen mogen en kunnen niet meer omdat de natuur in een te slechte staat verkeert of omdat waardevol cultuurgoed dreigt verloren te gaan.

Dan komen wij in actie en proberen via de wettelijke mogelijkheden om plannen te laten veranderen. Dat gaat dan om te beginnen door onze zienswijze op de plannen te geven en daarna door bezwaar te maken en eventueel later in beroep te gaan tegen de plannen. Soms eindigt dat bij de rechter die een uitspraak doet. En als die negatief uitvalt, is dat spijtig voor de plannenmaker maar hij heeft zelf het risico genomen om de plannen buiten de geldende wet en regels op te stellen.

Wij zijn dus helemaal niet “overall tegen” zoals vaak wordt geroepen maar willen dat plannen kloppen met onze wetten en regels die er niet voor niets zijn.

Actueel: Grensweg 15 en Klein Schaft 5 op de raadsagenda.

Dat het nodig is dat wij alert zijn op plannen die natuur en milieu aantasten, blijkt duidelijk uit het volgende. In maart/april 2025 legt B&W van Valkenswaard twee plannen voor aan de gemeenteraad. Twee bestemmingsplannen die nog meer ontwikkelingen mogelijk maken voor paardenbedrijven. Een nieuw bedrijf aan Grensweg 15 en een uitbreiding met gebouwen, congres - en vergaderfaciliteiten en fors meer evenementen aan Klein Schaft 5. De ontwikkelingen leiden tot nog meer verstedelijking in het buitengebied, tot heel veel extra verkeersbewegingen met als gevolg een forse toename van stikstof op de natuurgebieden Leenderbos en Malpie, die zich al in een slechte staat bevinden. De Raad van State heeft op 18 december 2024 uitspraak gedaan over het “wegstrepen” van stikstof. (het zogenaamde intern salderen) Dat maakt deze plannen niet uitvoerbaar als er geen deugdelijk onderzoek is verricht naar de gevolgen ervan voor de natuur. Een omgevingsvergunning wordt dan niet verleend door de provincie. Zo’n onderzoek ontbreekt. Het is dan ook heel opmerkelijk dat het college van B&W van Valkenswaard deze plannen toch voorlegt aan de gemeenteraad.

Het is aan de gemeenteraad nu om toe te zien op naleving van wetgeving. We zijn benieuwd.

Activiteiten

Wandeling Kerkepad

Enkele weken geleden was te lezen de Schakel en in het Valkenswaard Weekblad dat IVN Valkenswaard- Waalre op zondag 16 maart een vrijwel identieke excursie organiseert onder de titel “ Loonlandschap en zijn cultuur”.

Het leek ons daarom beter om onze excursie niet door te laten gaan om elkaar niet in de wielen te rijden.

Wij stellen onze wandeling uit. Wanneer die wel doorgaat laten we tijdig weten. Maar het zal meer vóór de zomer zijn.

Colofon

Groen en Heem Actueel is het drie maandelijks orgaan van de vereniging Groen en Heem.

Correspondentie adres

Groen en Heem
Postbus 567, 5550 AN
Valkenswaard
Tel.: 040-22 60 010
info@groenenheem.nl
www.groenenheem.nl

Redactie

Eindredactie en Lay-out :
Bas Verbeek

Redactieleden:
Lambert de Brouwer, Ton Zwerts

Financieel

IBAN: NL17TRIO0391081616
KvK: 40235293

Aanwijzingen voor auteurs zijn op aanvraag verkrijgbaar bij de hoofdredacteur. Artikelen dienen digitaal te worden aangeleverd.

Adreswijzigingen

Kunnen worden doorgegeven aan de ledenadministratie:
info@groenenheem.nl

© 2025 Groen en Heem